

A man with a beard, wearing a blue denim shirt and a dark apron, is leaning over a desk in a workshop, focused on his laptop. The background shows shelves with boxes and two dark aprons hanging on the wall. The lighting is warm and focused on the man.

OP: Pienyrittäjän arki Suomessa 2017

Tutkimusraportti Toukokuu 2017

Alkusanat

Tämä raportti esittelee OPIlle keväällä 2017 toteutun Pienyrittäjän arki Suomessa -projektin lopputulokset.

Loppuraportti on kooste projektin eri tutkimusvaiheiden* tuloksista, ja kerää siten yhteen kaikki projektin aikana tuotetut tutkimukselliset näkemykset ja opit.

Työn on OPIlle toteuttanut Frankly Partners.

Helsingissä 9.5.2017

* Pienyrittäjien henkilökohtaiset haastattelut ja kvantitatiivinen pienyrittäjänäkymä.

SISÄLLYSLUETTELO

Lähtökohdat, taustat ja tavoitteet	3
Projektin toteutus Miten pureuduimme suomalaisten pienyrittäjien arkeen?	4
Keitä otoksemme pienyrittäjät ovat? Kvantitatiiviseen puhelinhaastatteluun osallistuneiden profiili	6
Tulokset yhdellä silmäyksellä – Tiivistelmä kvantitatiivisten puhelinhaastattelujen tuloksista	7
Tulokset – Millainen on pienyrittäjän arki Suomessa?	8
1.Yrittäjä yhteiskunnassa	10
2.Yrittäjä yksilönä	14
3.Yrittäjän kumppanit	21
Liitteet	23

Lähtökohdat, taustat ja tavoitteet

OP haluaa selvittää, millainen on pienyrittäjän arki Suomessa vuonna 2017

Mikä yrittäjyydessä on palkitsevinta, mitä arjen haasteita tähän liittyy ja miten OP voisi yrittäjyydessä paremmin tukea ja toimia kumppanina.

Tavoitteena on tuottaa syvempää ymmärrystä suomalaisesta pienyrittäjyydestä ja sen syvimmästä olemuksesta sekä tarjota OP:lle kiinnostuskohdita ja relevantteja viestinnällisiä kulmia, joihin konseptuaalisesti ankkuroitua.

Projektin toteutus

Miten
pureuduimme
suomalaisten
pienyrittäjien
arkeen?

Projekti rakentui kolmesta
toisiaan täydentävästä vaiheesta*:

1. Olemassa olevan tiedon analyysi ja tutkimushypoteesien mallinnus
2. Kvalitatiivinen tutkimus: Syväluotaus pienyrittäjien arkeen
3. Kvantitatiivinen tutkimus: Kansallinen näkymä pienyrittäjyyteen – kvalitatiivisesta tutkimuksesta nousseiden avainlöydösten kvantifiointi

Projektin vaiheiden 2 ja 3 tutkimuksellinen toteutus

2. Kvalitatiivinen tutkimus

Syväluotaus pienyrittäjien arkeen

Menetelmä: Face-to-face-syvähaastattelut.

- Yhden haastattelun kesto noin 60-75 min. Ennen haastattelua osallistujia pyydettiin vastaamaan ennakkotehtäviin yksilöidyllä online-lomakkeella.
- Ennakkotehtävien tarkoituksena oli herätellä haastateltavia aiheeseen sekä kerätä tarkempaa taustaymmärrystä haastateltavista haastattelussa hyödynnettäväksi.

Kohderyhmä: Pienyrittäjä-työnantajat alle 10 henkeä työllistävissä firmoissa sekä itsenäiset ammatinharjoittajat erilaisin profiilein ja lähtökohdin.

- Haastateltavat rekrytoitiin OPn aluepankkien (PK-seutu, Tampereen seutu, Keski-Uusimaa ja Länsi-Uusimaa) asiakas- ja potentiaaliasiakasrekisteristä.
- Osallistujien rekrytoinnista vastasi Research Insight Finland puhelinoitoin.

Tiedonkeruu: Yhteensä haastatteluja tehtiin 10 kappaletta ajalla 1. – 27.3.2017.

- Haastattelujen toteutuksesta vastasi Frankly Partners ja hasan & partners.

3. Kvantitatiivinen tutkimus

Kansallinen näkymä pienyrittäjyyteen

Menetelmä: Tietokoneavusteinen puhelinhaastattelu.

- Yhden haastattelun kesto 10 minuuttia.

Kohderyhmä: Suomalaiset pienyrittäjät alle 10 henkilön yritysissä ympäri Suomen.

- Vastaajat rekrytoitiin Taloustutkimus Oy:n käytössä olevasta Yritysfilteri Pro - tietokannasta. Rekisterin ylläpidosta vastaa Suomen Asiakastieto Oy.
- Otoksessa huomioitiin toimialoittainen ja alueellinen kiintiöinti rekisterin laskennallisen yrittäjäkannan mukaan. Kiintiöiden määrittelystä vastasi Taloustutkimus Oy.

Tiedonkeruu: Yhteensä haastatteluja tehtiin 501 kappaletta ajalla 13.4. – 28.4.2017.

Tutkimus toteutettiin yhteistyössä Taloustutkimus Oy:n kanssa: Taloustutkimus vastasi lomakkeen ohjelmoinnista, vastaajien kiintiöinnistä ja rekrytoinnista, tiedonkeruun toteutuksesta, datan muodostuksesta sekä datan toimituksesta SPSS-filenä.

Keitä otoksemme pienyritykset ovat?

Kvantitatiiviseen puhelinhaastatteluun osallistuneiden* profiili

Otoksen kiintiöinti toimiala- ja aluerakenteen mukaan

Vastaajista merkittävä osa toimii palvelualoilla: Vastaajista joka toinen harjoittaa liiketoimintaa palvelualalla; muut toimialat (kauppa, teollisuus, rakentaminen, muut) ovat edustettuina noin 10-15 prosentin osuuksilla.

Yleisimmän yrityksen sijaintee Etelä-Suomessa: Kaikista vastaajista noin joka toinen sijaitsee Helsinki-Uusimaan tai muun Etelä-Suomen alueella; länsisuomalaisten yritysten osuus vastaajista on noin kolmannes ja itä- ja pohjoissuomalaisten noin viidennes.

Vastaajista valtaosa on miehiä: Naisia otoksessa on vain noin neljännes.

Vastaajilla ei puutu senioriteettiä: Useampi kuin joka toinen on yli 50-vuotias ja lähes kolme neljästä kaikista vastaajista on toiminut yrittäjänä yli 10 vuotta.

Suomalainen pienyrityskanta otoksesamme on vanhaa: Noin kaksi kolmesta yrityksestä on perustettu ennen vuotta 2008; yritysten keskimääräinen ikä on 17 vuotta.

Suomalainen pienyritystaja on menestystarina: Valtaosa vastaajista kokee yrityksensä vähintään melko hyvin menestyväksi; vain noin joka kymmenes kuvaa yrityksensä tilaa heikosti menestyväksi.

Pienyritykset otoksesamme ovat nimensä mukaisesti pieniä: Lähes joka toinen vastaaja kertoo alle 200 000 euron vuotuisesta liikevaihdosta. Yrittäjän itsensä työllistäviä yhden hengen yrityksiä lähes kaksi viidestä.

Pienyrityksen kasvutavoitteet ovat maltillisia: Noin kaksi kolmesta vastaajasta kertoo pyrkivänsä korkeintaan maltilliseen kasvuun; vain harvempi kuin joka kymmenes tavoittelee nopeaa kasvua. Noin neljännes on tyytyväisiä yrityksen nykyiseen kokoon.

Vastaajien pankki on OP: Noin kaksi viidestä kertoo yrityksensä ensisijaisesti käyttämän pankin olevan OP; Nordeassa ensisijainen asiakkuus on noin kolmanneksella.

Pankki on vastaajillemme muodollinen kumppani: Vastaajista huomattava osa, noin joka toinen, kuvailee suhdettaan pankkiin muodolliseksi ilman todellista kumppanuuden tunnetta. Kuitenkin samalla joka viides kokee pankin yritykselleen hyvin tärkeäksi ja läheiseksi kumppaniksi kaikissa talousasioissa.

Vastaajien taustatiedot on esitely tarkemmin tämän raportin liitteessä.

Tulokset yhdellä silmäyksellä

Tiivistelmä kvantitatiivisten puhelinhaastattelujen tuloksista

Tulokset

Millainen on pienyrittäjän arki Suomessa 2017?

Tulosten analysoinnissa on hyödynnetty sekä kvalitatiivisten syvähaastattelujen että kvantitatiivisten puhelinhaastattelujen aineistoa. Kvantitatiivisen puhelinhaastattelun tuloksia tarkastellaan koko otoksen (n=501) lisäksi relevanteissa taustaryhmissä. Taustaryhmittäinen yli- tai alikorostuma on tässä raportissa tilastollisesti merkitsevä, mikäli todennäköisyys sille, ettei tarkasteltujen jakaumien välillä havaittu ero johdu otantavirheestä, on vähintään 95%.

Miten raporttimme rakentuu?

Olemassa olevan tiedon analyysistä nousseet tutkimushypoteesit mallintuivat kolmen isomman yrittäjäteeman ympärille:

1. Yrittäjä yhteiskunnassa
2. Yrittäjä yksilönä
3. Yrittäjän kumppanit

Tämä raportti myötäilee esitysrakenteeltaan tunnistettuja teemoja.

1. Yrittäjä yhteiskunnassa

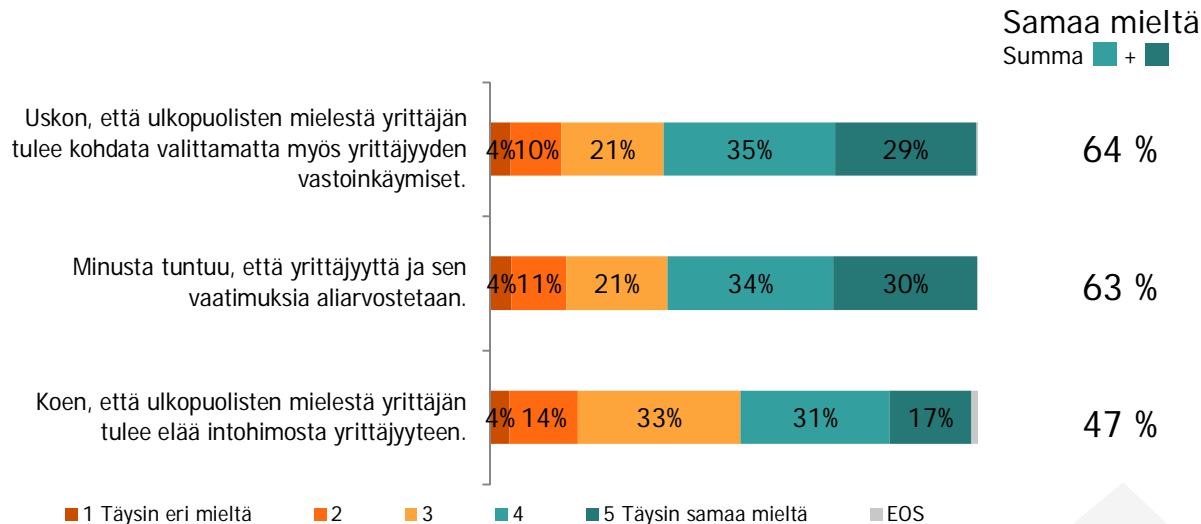

Yrittäjistä tuntuu, että heitä arvostetaan, mutta yrittäjyys koetaan ulkopuolisten silmin life-style-valintana

Yrittäjiä pidetään rohkeina ja heihin suhtaudutaan arvostaen niin yrittäjien itsensä kuin ulkopuolistenkin silmin. Yrittäjät itse kunnioittavat yrittäjyyden vaatimaa uskallusta tarttua tilaisuuteen ja heittäytyä ennakoimattomaan, ulkopuoliset puolestaan arvostavat uskallusta lähteä toteuttamaan omaa liiketoimintaideaa ja sitä, että yrittäjä on valmis jatkuvaan epävarmuuteen.

Samalla yrittäjät kuitenkin kokevat, että yrittäjyyttä ja sen vaatimuksia aliarvioidaan. Siinä missä yrittäjät näkevät yrittäjyyden vaativan riskinsietokykyä ja niin kokonaiskuvan kuin yksityiskohtienkin hallintaa, leimaa ulkopuolisten yrittäjyysmielikuvia epäily ja ennakkoluulot. Yrittäjien ei myöskään ole suotavaa menestystä – tai ainakaan näyttää sitä. Yrittäjän tulee elää intohimosta yrittäjyyteen ja kohdata valittamatta myös yrittäjän suvantovaiheet ja vaikeat hetket.

Lähde: Kvalitatiiviset f2f-haastattelut, n=10.

Vastaajistamme lähes kaksi kolmesta kertoo tuntevansa, että yrittäjyyden vaatimuksia aliarvostetaan. Yhtä moni lisäksi uskoo, että ulkopuolisten mielestä yrittäjän tulee kohdata vastoinkäymiset valittamatta. Lähes puolet myös kokee, että ulkopuolisten mielestä yrittäjän tulee elää intohimosta yrittäjyyteen.

Yrittäjät ovat kokemansa suhteen myös hyvin yhtenäisiä – taustaryhmittäiset erot tulosten välillä jäävät pieniksi.

Lähde: Kvantitatiivinen puhelinhaastattelu: Kaikki vastaajat, n=501.

Yrittäjyyden arvostus on juhlapuheita – ei tekoja

Yrittäjä kokee jäävänsä arvostuksesta huolimatta yksin.

Yrittäjän yhteiskunnallinen rooli ja asema yhteiskunnassa koetaan olevan merkittävä. Yrittäjyydestä myös puhutaan aiempaa laajemmin ja yrittäjän aseman koetaan olevan näkyvämmiin esillä myös poliittisessa keskustelussa. Arvostuksesta ja puheista huolimatta yrittäjä kokee jäävänsä yhteiskunnassa yksin ilman käytännön kannustusta ja tekoja.

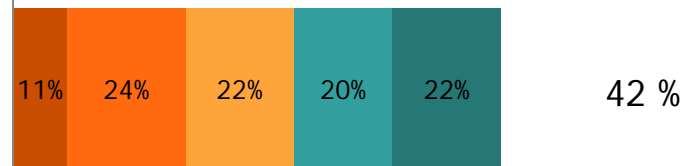
Konkreettisten tukitoimien vähäisyys myös rapauttaa yrittäjän kokemaa yhteiskunnallisen merkittävyyden tunnetta. Samalla, kun yrittäjät kokevat yhteiskunnallisen keskustelun houkuttelevan yrittäjyyteen, jäävät toimet yrittäjäksi lähtemisen helpottamiseksi vähäisiksi.

Yrittäjä kokee nauttivansa arvostusta myös poliittisella kentällä, mutta systemaattista yrittäjien asiainajamista ei koeta tapahtuvan. Poliittisen hitauden nähdään estävän pienyrittäjien puolestapuhujien onnistumisen yrittäjää tukevien rakenteiden murroksessa.

Lähde: Kvalitatiiviset f2f-haastattelut, n=10.

Koen jääväni yrittäjänä yhteiskunnassa yksin ilman käytännön kannustusta ja konkreettisia tukitoimia.

■ 1 Täysin eri mieltä ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 Täysin samaa mieltä ■ EOS

Samaa mieltä
Summa ■ + ■

Vastaajistamme yli neljäkymmentä prosenttia kokee jäävänsä yhteiskunnassa yksin ilman kannustusta ja tukitoimia. Muita useammin yksin kokevat jäävänsä naisyrittäjät (51 %), teollisuuden alalla yrittävät (66 %), sekä yrittäjävetoiset yhden henkilön yritykset (49 %).

Samalla kuitenkin hieman useampi kuin joka kolmas on väitteen kanssa eri mieltä. Neutraalin kannan väitteeseen ottaa vain joka viides.

Lähde: Kvantitatiivinen puhelinhaastattelu: Kaikki vastaajat, n=501.

Start-upit: Samaa sukua, eri maata

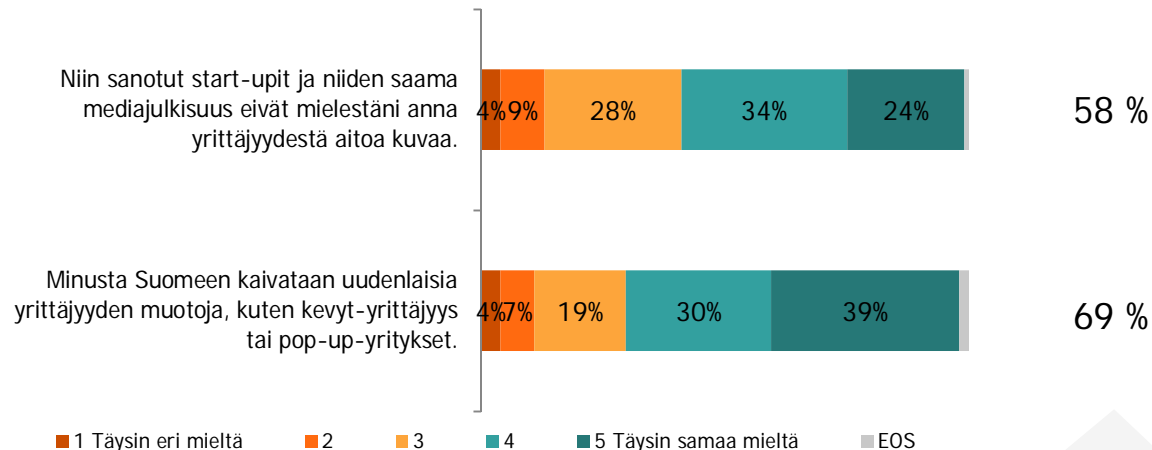
Start-upien nähdään lisäävän yrittäjyyden kiinnostavuutta, mutta antavan tästä epärealistisen kuvan.

Yrittäjät kokevat hienoksi start-upien aikaansaaman yrittäjyyden ja sen kiinnostavuuden mielikuvallisen nosteen. Romantisoitu mielikuva miljoonia tahkovista, menestyksen nälkäisistä start-ypeista ei yrittäjien mielestä kuitenkaan anna yleisölle tai yrittäjyydestä kiinnostuneille oikeaa kuvaa yrittäjyydestä. Perinteinen yrittäjyys ja yrittämisen perspektiivi koetaan start-ypeja pidempiaikaiseksi-yritystä rakennetaan pitkäjänteisesti ja tuloksen tekemiseen suhtaudutaan maltillisesti samalla, kun start-ypeihin liitetään suurempi menestymisen paine.

Yrittäjyyteen kuitenkin toivotaan uudenlaisia rakenteita ja yrittäjyyden muotoja, jotka helpottaisivat yrittäjyyden aloitusta ja tarjoaisivat erityisesti aloitteleville yrittäjille tukea ja neuvontaa. Tällaisia voisivat olla erilaiset kevyt-yrittäjyyden tai pop-up-yritysten muodot.

Lähde: Kvalitatiiviset f2f-haastattelut, n=10.

Samaa mieltä
Summa ■ + ■

Useampi kuin joka toinen vastaaja kokee, ettei start-upit ja niiden samaa mediajulkisuus anna yrittäjyydestä aitoa kuvaa. Tämä mielipide korostuu erityisesti miesten (62 %) ja yli 50-vuotiaiden (61 %) yrittäjien kesken.

Samalla useampi kuin kaksi kolmesta toivoo Suomeen uudenlaisia yrittäjyyden muotoja. Näin kokevat erityisesti pienet, alle 200 000 euron liikevaihdon yritykset (76 %), sekä vain yrittäjän itsensä työllistävät yhden henkilön yritykset (77 %).

Lähde: Kvantitatiivinen puhelinhaastattelu: Kaikki vastaajat, n=501.

2. Yrittäjä yksilönä

Yrittäjyydellä haetaan taloudellista varmuutta

Palon yrittäjyyteen sytyttää vapauden kaipuu

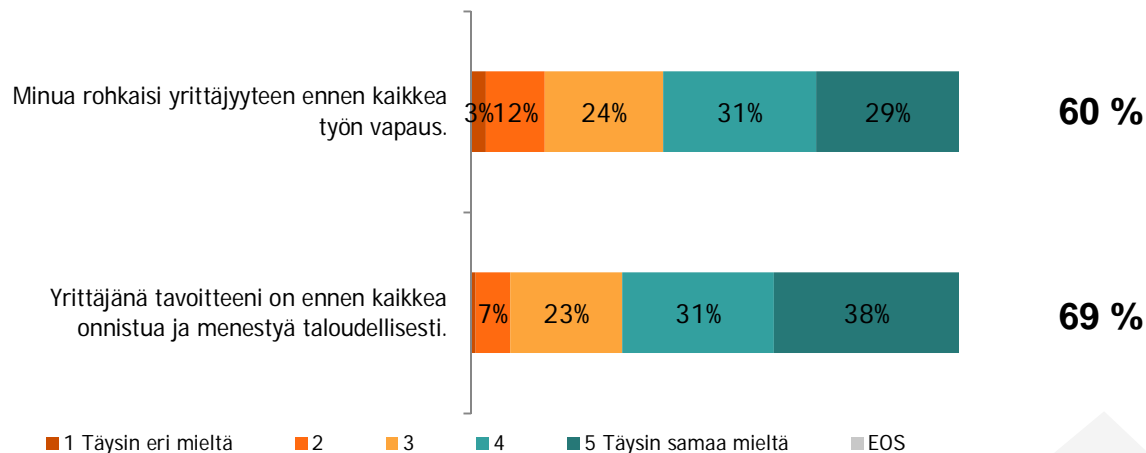
Suomalaisia pienyrittäjiä yrittäjyyteen rohkaisee intohimo ja työn vapaus. Yrittäjyyden myös nähdään antavan mahdollisuuden monipuoliseen työhön, jota yrittäjä tekee vain itseään varten.

...mutta lopulta yrittäjää ajaa halu onnistua.

Usko omaan työhön ja työn itsenäisyys myös kannustavat yrittäjää jatkamaan ja vievät eteenpäin vaikeina päivinä, mutta lopulta suomalaista pienyrittäjää ajaa yrittäjyydessä halu onnistua taloudellisesti ja menestyä. Sammumaton palo yrittäjyyteen nähdään yrittäjien kesken myös menestymisen edellytyksenä.

Lähde: Kvalitatiiviset f2f-haastattelut, n=10.

Samaa mieltä
Summa ■ + ■

Vastaajistamme hieman harvempi kuin kaksi kolmesta kertoo työn vapauden rohkaiseen yrittäjyyteen. Tässä profiilissa korostuvat erityisesti naiset (65 %), pienet alle 200 000 euron liikevaihdon yritykset (64 %), yrittäjän itsensä työllistävät yhden hengen yritykset (68 %), sekä alueellisesti Itä- ja Pohjois-Suomi (68%). Myös itse yrityksensä erittäin menestyneeksi arvioineet kertovat muita useammin juuri työn vapauden rohkaiseen yrittäjäksi (65 %).

Kaksi kolmesta myös kokee, että yrittäjänä tavoitteena on ennen kaikkea onnistua ja menestyä taloudellisesti. Tämä korostuu erityisesti itse yrityksensä erittäin menestyneeksi arvioineiden (78 %) sekä nopeaa kasvua tavoittelevien (83 %) yrittäjien joukossa.

Lähde: Kvantitatiivinen puhelinhaastattelu: Kaikki vastaajat, n=501.

Yrittäjyyttä leimaa epäonnistumisen riski

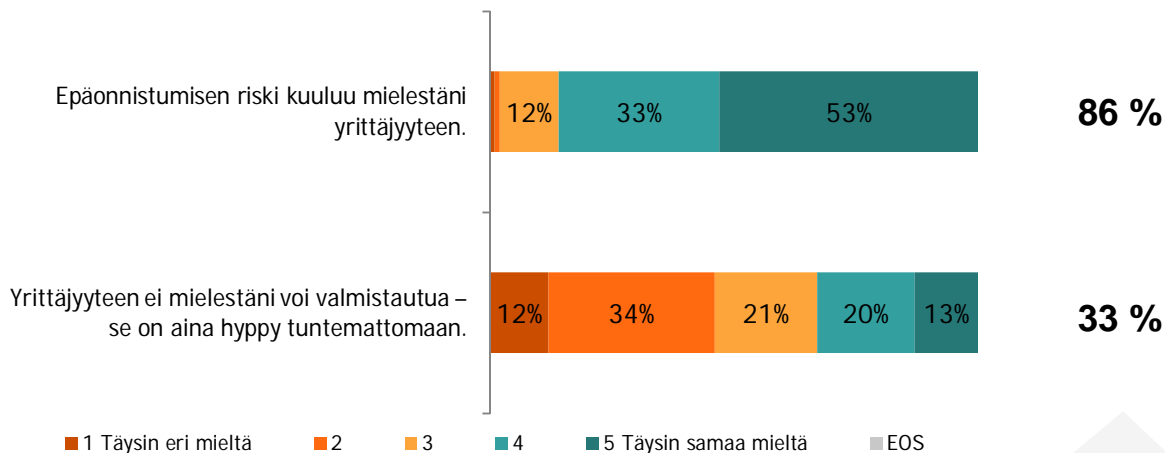
Vapauden kanssa käsikädessä kulkee kuitenkin myös vastuu ja epäonnistumisen riski.

Epäonnistumisiin halutaan suhtautua armollisesti, vaikka tähän koetaan liittyvän negatiivista stigmaa – ulkopuolisten koetaan suhtautuvan huonosti yrittäjän kompurointiin. Yrittäjän on mielestään kuitenkin uskallettava epäonnistua. Siitä huolimatta osa kertoo taipumuksesta kärsiä epäonnistumisista ja syyttää näistä itseään.

Yrittäjyyttä leimaa epäonnistumisen riskin lisäksi epävarmuus ja yrittäjyys nähdäänkin vapauden lisäksi myös hyppynä tuntemattomaan. Yrittäjäkurssien ja muun koulutautumisen nähdään voivan antaa yrittämiselle teoreettiset raamit, mutta sittenkin mitä tahansa koetaan voivan tapahtua.

Lähde: Kvalitatiiviset f2f-haastattelut, n=10.

Samaa mieltä
Summa ■ + ■

Valtaosa, jopa useampi kuin neljä viidestä, vastaajasta kokee epäonnistumisen riskin kuuluvan yrittäjyyteen. Yrittäjät ovat väitteen suhteen myös yhtenäisiä, eikä taustaryhmittäisiä korostumia tulosten välillä voida nähdä.

Samalla vain kolmannes kokee, ettei yrittäjyyteen voi valmistua. Lähes joka toinen on päinvastoin väitteen kanssa eri mieltä. Tässä profiilissa korostuu Itä- ja Pohjois-Suomi muiden taustaryhmien jäädessä tilastollisesti ei-merkitseviksi.

Lähde: Kvantitatiivinen puhelinhaastattelu: Kaikki vastaajat, n=501.

Tasapainoinen arki on tietoinen päätös

Yrittäjyys on elämäntapa – mutta miten tähän yhdistää hyvän arjen?

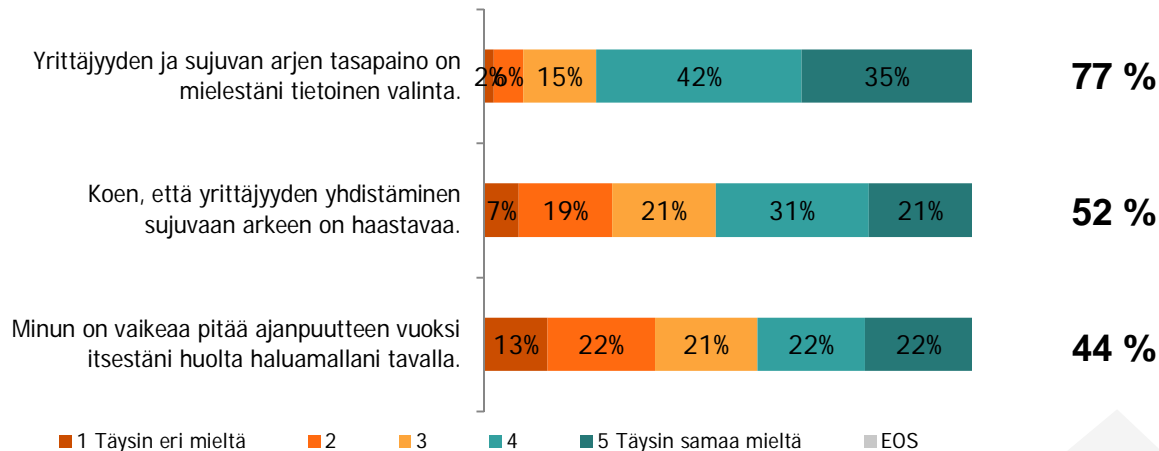
Yrittäjät kertovat yrittäjyyden ja oman yrityksen olevan mielessä 24/7 – moni kokee olevansa jatkuvasti töissä. Toistä irtautuakseen yrittäjät kertovatkin etsivänsä aktiivisesti keinoja.

Vapaa-aika ja vakituiset lomat nähdään välttämättöminä, vaikka systemaattisesta vapaa-ajanvietosta ja töistä irrottautumisesta kertoo vain harva. Yrittäjyyden yhdistäminen arjen kanssa vaatiikin yrittäjien mielestä opettelua ja ajankäytön tietoista hallintaa. Terveelliset elämäntavat – ruoka, vähäinen alkoholi, uni, liikunta, läheisten seura ja rentoutuminen – nähdään hyvän arjen rakennuspalikoina.

Ymmärrys oman hyvinvoinnin linkittymisestä myös yrityksen menestykseen ymmärretään, mutta hyvän arjen ja hyvinvoinnin toteuttaminen jää kuitenkin puolimatkaan: yrittäjissä voidaan tunnistaa ne, jotka jaksavat huolehtia hyvinvoinnista ja toisaalta ne, jotka ovat ”pitäisi”-tasolla.

Lähde: Kvalitatiiviset f2f-haastattelut, n=10.

Samaa mieltä
Summa ■ + ■

Tietoiseen valintaan yrittäjyyden ja sujuvan arjen yhdistämisessä uskoo noin kolme neljästä vastaajasta. Noin joka toinen yrittäjä lisäksi kokee, että yrittäjyyden yhdistäminen sujuvaan arkeen on haastavaa. Itsestään huolehtimisen haluamallaan tavalla kokee vaikeaksi noin kaksi viidestä – samalla kuitenkin kaksi viidestä on väitteen kanssa eri mieltä.

Yrittäjät ovat mielipiteiden suhteen myös hyvin yhtenäisiä – taustaryhmittäisissä tuloksissa ei ole merkittäviä eroja.

Lähde: Kvantitatiivinen puhelinhaastattelu: Kaikki vastaajat, n=501.

Väsyminen on inhimillistä – yrittäjäkään ei aina jaksaa

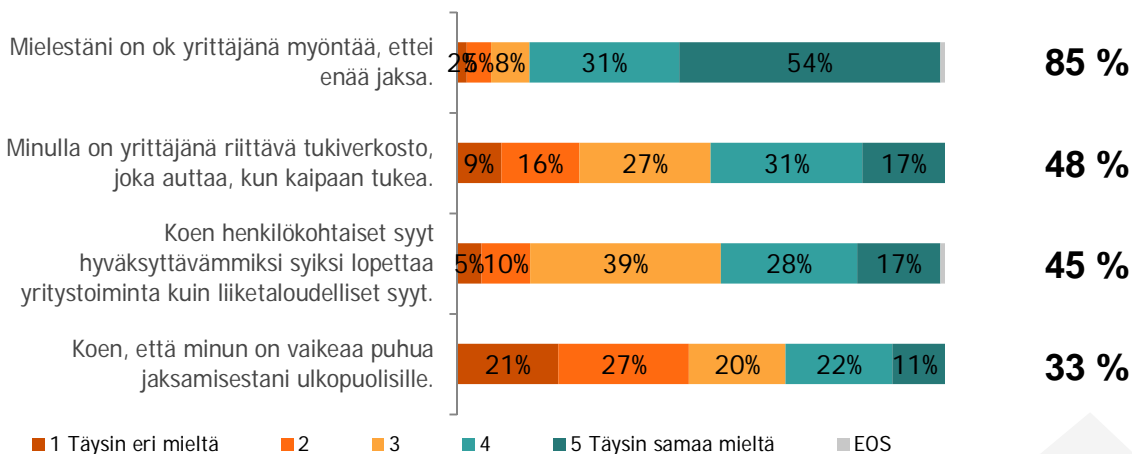
Yrittäjä ei ole samalla tavalla korvattavissa kuin palkansaaja, ja siksi yksin.

Omaa hyvinvointiaan ei yrittäjienkään mielestä tarvitse uhrata. Henkilökohtaiset syyt lopettaa yritystoiminta koetaankin yleisesti sallituiksi; epärealistiset odotukset ja liian suurien riskien ottaminen laskevat lopettamispäätöksen hyväksyntää niin yrittäjien kuin ulkopuolistenkin silmin.

Oma realismi ja tietoisuus omista rajoista auttaa yrittäjää jaksamaan. Perheen ja läheisen tukiverkoston rooli on tärkeä yrittäjän jaksamisen tukemisessa ja arjen sujuvuuden varmistamisessa.

Jaksamisen puutteen koetaan voitavan myöntää muille yrittäjille, mutta ei omille työntekijöille. Ulkopuolisten ei myöskään aina nähdä hyväksyvän yrittäjän uupumusta. Siksi osa yrittäjistä kertoo haluavansa vaikuttaa vahvoilta, mutta samalla kaipaavansa avoimempaa (vertais)keskustelua ja muuta tukea henkiseen jaksamiseen.

Lähde: Kvalitatiiviset f2f-haastattelut, n=10.

Useampi kuin neljä viidestä kokee, että on ok yrittäjänä myöntää, ettei enää jaksaa. Hieman harvempi kuin joka toinen myös kokee henkilökohtaiset syyt liiketaloudellisia syitä hyväksyttävämmiksi syiksi lopettaa yritystoiminta. Korostuneesti näin kokee yli 50-vuotiaat (51 %) yrittäjät.

Ulkopuolisille jaksamisestaan kokee voivansa puhua noin lähes puolet ja noin joka toinen kertoo omaavansa riittävän tukiverkoston, joka auttaa tuentarpeen hetkellä. Näin kertoo erityisesti itse yrityksensä erittäin menestyneeksi kuvailevat yrittäjät (60 %).

Lähde: Kvantitatiivinen puhelinhaastattelu: Kaikki vastaajat, n=501.

”Yritys olen minä”

Yrittäjyyttä määrittää halu yrittää parhaansa exitiin asti, kun yrittäjäksi on lähdetty.

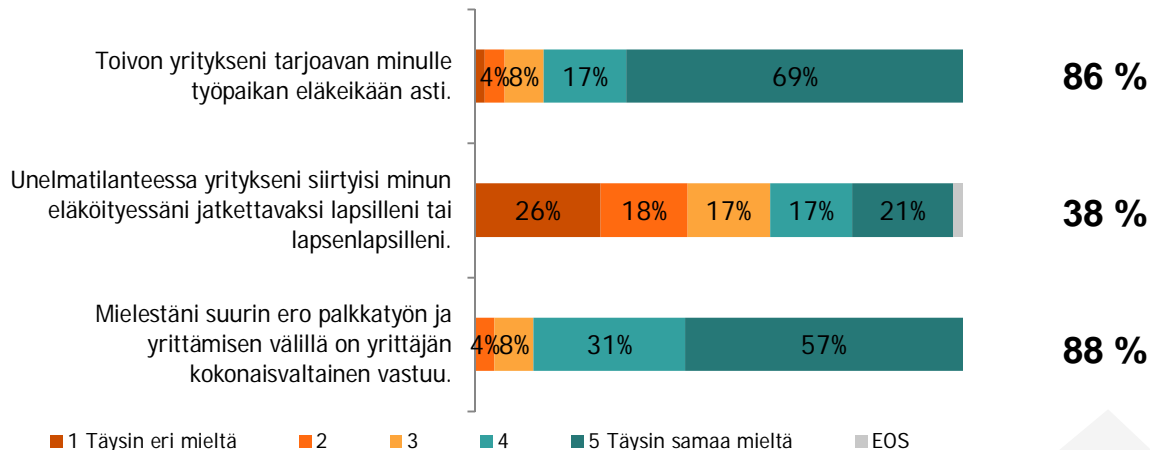
Yritys ajatellaan perustettavan omaksi työpaikaksi eläkeikään asti. Pienyrityksessä kaikki on kuitenkin yhden ihmisen varassa. Yrittäjyyden ja palkkatyön ero liittyykin vahvasti vastuuseen: yrittäjän vastuu ulottuu kaikkeen toimintaan.

Vastuuta ei haluta jakaa.

Työntekijöiden sitouttamisen arvo tunnustetaan, mutta vastuuta ja menestystä ei kuitenkaan olla valmiita jakamaan, vaikka menestyksen jakaminen tarkoittaisi samalla myös vastuun ja riskien jakamista osakkaiden kesken.

Lähde: Kvalitatiiviset f2f-haastattelut, n=10.

Samaa mieltä
Summa ■ + ■

Valtaosa, lähes 90 prosenttia kaikista vastaajista toivoo oman yrityksen tarjoavan yrittäjälle itselle työpaikan eläkeikään asti. Vahvimman näin kokevat yli 50-vuotiaat yrittäjät (88 %). Kuitenkin vain reilu kolmannes toivoo yrityksensä siirtyvän jatkettavaksi omalle jälkipolvelle. Tämä toive korostuu erityisesti rakennusalaalla (45 %), mutta alikorostuu palvelualoilla (34 %). Myös oman yrityksensä erittäin menestyneeksi arvioineet toivovat muita useammin yrityksensä siirtyvän omalle jälkipolvelle jatkettavaksi (45 %).

Vastaajista lähes 90 prosenttia myös näkee yrittäjän vastuun suurimmaksi eroksi palkkatyön ja yrittäjyyden välillä.

Lähde: Kvantitatiivinen puhelinhaastattelu: Kaikki vastaajat, n=501.

Yrittäjän velvollisuus on olla hyvä työnantaja

Yrittäjä kokee velvollisuudekseen turvata työntekijöidensä hyvinvointi.

Työntekijöiden hyvinvoinnista huolehditaan tarjoamalla joustavuutta työntekoon sekä olemalla ihminen ihmiselle – inhimillisuus ja ymmärtäväisyys, joka joustaa myös työntekijän työn ulkopuolelle liittyviin tilanteisiin.

Palkollisille ollaan kuitenkin ensisijaisesti työnantaja – tuki tarjotaan yrityksen etu mielessä.

Perussopimukset työhyvinvoinnin turvaamiseksi riittävät useimmille, turhasta ei haluta maksaa.

Lähde: Kvalitatiiviset f2f-haastattelut, n=10.

Työntekijöiden hyvinvoinnin turvaaminen on mielestäni yrityksen menestyksen edellytys.

1 Täysin eri mieltä 2 3 4 5 Täysin samaa mieltä EOS

Samaa mieltä
Summa ■ + ■

Yhdeksän kymmenestä vastaajasta kokee työntekijöiden hyvinvoinnin turvaamisen yrityksen menestyksen edellytykseksi. Erityisen vahvasti näin kokee kaupanalan yrittäjät (92 %) sekä oman yrityksensä erittäin menestyneeksi arvioineet (96 %).

Lähde: Kvantitatiivinen puhelinhaastattelu: Kaikki vastaajat, n=501.

3. Yrittäjän kumppanit

Yrittäjän kumppanuus otettavissa

Hyvä kumppani tukee sekä myyntiä että tarjoaa vertaistukea.

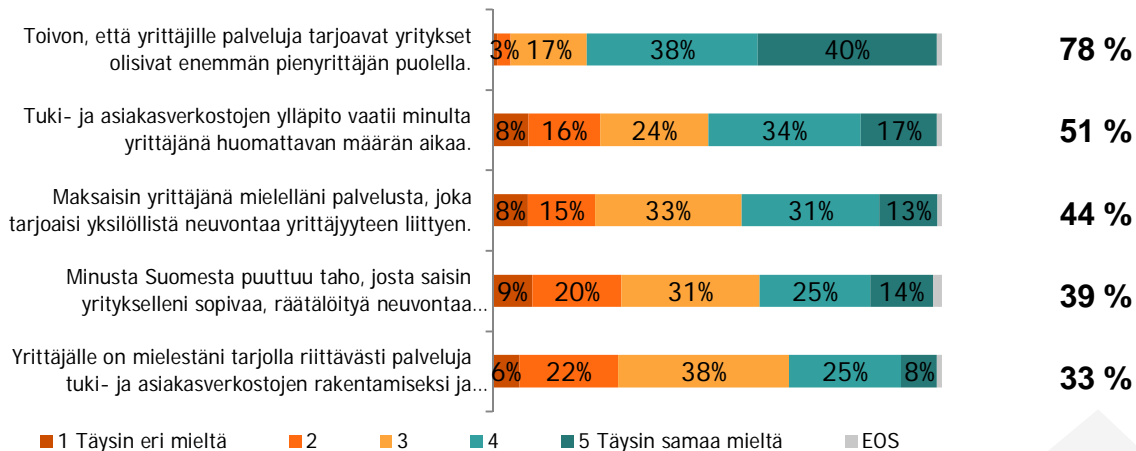
Rahallista tukea koetaan olevan Suomessa hyvin saatavilla, esim. starttiraha. Tietoisuus rahallisesta tuesta ja tämän hakeminen kuitenkin koetaan olevan yrittäjän vastuulla – mistä tietoa? Aloittelevan yrittäjän nähdään olevan vaikea löytää tai edes osaavan etsiä kaikkea tarvitsemaansa tietoa koostetusti yhdestä paikasta. Myös yrittäjyyden eri vaiheisiin kaivataan tukea ja apua 'yhden luukun' -periaatteella.

Aloittelevan yrittäjän koulutusta koetaan kuitenkin olevan hyvin saatavilla samalla, kun täydennys- ja jatkokoulutus uupuu. Koulutukseen hakeutumista leimaa myös skeptisyys: koulutustahojen tulisi objektiivisesti palvella yrittäjää ja tarjota tälle täsmäkoulutusta yrittäjyyden kaaren eri vaiheisiin.

Verkostoitumisen tulisin palvella sekä kovia että pehmeitä tavoitteita: ideaalitalanteessa verkosto tukee sekä pienyrittäjän myyntiä että tarjoaa tälle vertaistukea. Yrittäjän tulee kokea kumppanin olevan vilpittömästi yrittäjän asialla. Toisaalta yrittäjyyden koetaan parhaiten opettavan yrittäjä.

Lähde: Kvalitatiiviset f2f-haastattelut, n=10.

Samaa mieltä
Summa ■ + ■

Vastaajista lähes neljä viidestä toivoo yrittäjille palveluja tarjoavien yritysten olevan enemmän pienyrittäjän puolella. Samalla noin puolet kokee tuki- ja asiakasverkostojen ylläpidon vaativan heiltä huomattavan määrän aikaa – tässä profiilissa korostuu erityisesti yrittäjät, joilla on tavoitteena kasvaa nopeasti (86 %).

Vastaajista noin kaksi viidestä maksaisi mielellään yksilöllistä neuvontaa tarjoavasta palvelusta. Tuloksessa ei taustaryhmittäin ole merkittäviä eroja. Samoin kaksi viidestä kokee, ettei Suomessa ole räätälöityä neuvontaa tarjoavaa tahoja – tässä profiilissa korostuvat erityisesti naiset (44 %) sekä yli 50-vuotiaat yrittäjät (44 %). Kuitenkin samalla kolmannes näkee nykyisellään olevan tarjolla riittävästi palveluja tuki- ja asiakasverkostojen rakentamiseksi. Tässä korostuvat erityisesti pankin kanssa läheisen kumppanuuksuuteen omaavat yrittäjät (44 %).

Lähde: Kvantitatiivinen puhelinhaastattelu: Kaikki vastaajat, n=501.

A person wearing a blue button-down shirt is sitting at a wooden desk, typing on a silver laptop. A white coffee cup is on the desk to the left of the laptop. The scene is brightly lit, likely from a window, creating a warm and professional atmosphere. The person's hands are positioned on the keyboard, and they appear to be focused on their work.

Liitteet

Projektin vaiheiden tarkempi kuvaus

1. Olemassa olevan tiedon analyysi ja tutkimushypoteesien mallinnus

Mitä?

Suomalaista pienyrittäjyyttä ja yrittäjän sielunmaisemaa jäsentävien tutkimushypoteesien laadinta olemassa olevan tiedon pohjalta.

Lopputulema

Tarkasti määritetty etenemissuunnitelma seuraaviin tutkimusvaiheisiin, näiden sisältöihin ja käytettyihin menetelmiin.

2. Kvalitatiivinen tutkimus: Syväluotaus pienyrittäjien arkeen

Mitä?

Kvalitatiivinen tutkimus pienyrittäjien arjesta, siihen liittyvistä haasteista, onnistumisen hetkistä sekä toiveista ja ajatuksista, miten OP voisi vahvemmin elää pienyrittäjyydessä mukana.

Lopputulema

Syvä ja rikas ymmärrys pienyrittäjän sielunmaisemasta sekä yrittäjyyteen liittyvästä ajatuksista ja toiveista.

3. Kvantitatiivinen tutkimus: Kansallinen näkymä pienyrittäjyyteen

Mitä?

Kvantitatiivinen tutkimus vaiheen 2 pohjalta – tulosten validointi kansallisella otoksella viestinnällisesti vahvojen elementtien ja terävimpien kärkien tunnistamiseksi.

Lopputulema

Vankka ja tilastollisesti validi näkemys pienyrittäjyydestä ja siihen linkittyvistä teemoista Suomessa.

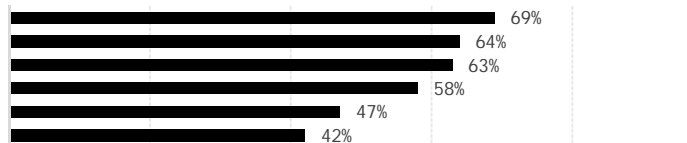
Tiivistelmä kvantitatiivisten puhelinhaastattelujen tuloksista lomakerakenteen mukaisissa teemoissa

Väittämän kanssa samaa mieltä olevien osuus:

Asteikolla 1 = Täysin eri mieltä ja 5 = Täysin samaa mieltä arvosanan 4-5 antaneet

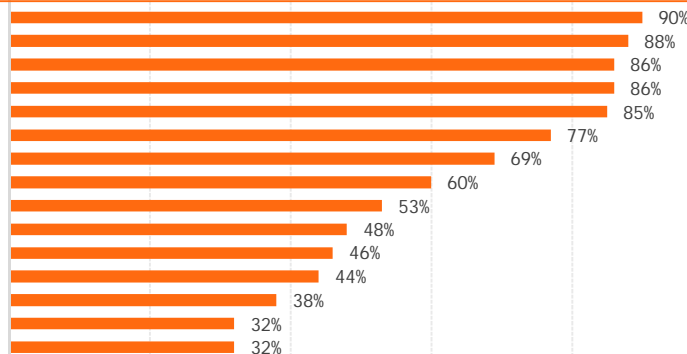
Yrittäjä yhteiskunnassa

Minusta Suomeen kaivataan uudenlaisia yrittäjyyden muotoja, kuten kevyt-yrittäjyys tai pop-up-yritykset.
Uskon, että ulkopuolisten mielestä yrittäjän tulee kohdata valittamatta myös yrittäjyyden vastoinkäymiset.
Minusta tuntuu, että yrittäjyyttä ja sen vaatimuksia aliarvostetaan.
Niin sanotut start-upit ja niiden saama mediajulkisuus eivät mielestäni anna yrittäjyydestä aitoa kuvaa.
Koen, että ulkopuolisten mielestä yrittäjän tulee elää intohimosta yrittäjyyteen.
Koen jääväni yrittäjänä yhteiskunnassa yksin ilman käytännön kannustusta ja konkreettisia tukitoimia.

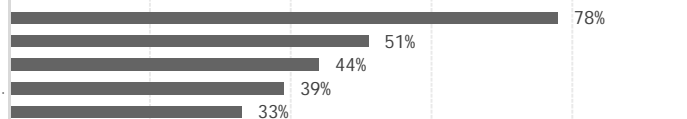
Yrittäjä yksilönä

Työntekijöiden hyvinvoinnin turvaaminen on mielestäni yrityksen menestyksen edellytys.
Mielestäni suurin ero palkkatyön ja yrittämisen välillä on yrittäjän kokonaisvaltainen vastuu.
Epäonnistumisen riski kuuluu mielestäni yrittäjyyteen.
Toivon yritykseni tarjoavan minulle työpaikan eläkeikään asti.
Mielestäni on ok yrittäjänä myöntää, ettei enää jaksa.
Yrittäjyyden ja sujuvan arjen tasapaino on mielestäni tietoinen valinta.
Yrittäjänä tavoitteeni on ennen kaikkea onnistua ja menestyä taloudellisesti.
Minua rohkaisi yrittäjyyteen ennen kaikkea työn vapaus.
Koen, että yrittäjyyden yhdistäminen sujuvaan arkeen on haastavaa.
Minulla on yrittäjänä riittävä tukiverkosto, joka auttaa, kun kaipaen tukea.
Koen henkilökohtaiset syyt hyväksyttävämmiksi syiksi lopettaa yritystoiminta kuin liiketaloudelliset syyt.
Minun on vaikeaa pitää ajanpuutteen vuoksi itsestäni huolta haluamalla tavalla.
Unelmatilanteessa yritykseni siirtyisi minun eläköityessäni jatkettavaksi lapsilleni tai lapsenlapsilleni.
Yrittäjyyteen ei mielestäni voi valmistautua – se on aina hyppy tuntemattomaan.
Koen, että minun on vaikeaa puhua jaksamisestani ulkopuolisille.

Yrittäjän kumppanit

Toivon, että yrittäjille palveluja tarjoavat yritykset olisivat enemmän pienyrittäjän puolella.
Tuki- ja asiakasverkostojen ylläpito vaatii minulta yrittäjänä huomattavan määrän aikaa.
Maksaisin yrittäjänä mielelläni palvelusta, joka tarjoaisi yksilöllistä neuvontaa yrittäjyyteen liittyen.
Minusta Suomesta puuttuu taho, josta saisin yritykselleni sopivaa, räätälöityä neuvontaa yrityksen iästä ja...
Yrittäjälle on mielestäni tarjolla riittävästi palveluja tuki- ja asiakasverkostojen rakentamiseksi ja kasvattamiseksi.

Keitä vastaajamme olivat?

Kvalitatiiviset face-to-face-syvähaastattelut, n=10

Kohderyhmä: Pienyrittäjä-työnantajat alle 10 henkeä työllistävissä firmoissa sekä itsenäiset ammatinharjoittajat.

- Haastateltavia rekrytoitaessa huomioitiin yrittäjän taustat ja profiili mahdollisimman monipuolisen otoksen varmistamiseksi.
- Haastatteluja tehtiin yhteensä 10 kappaletta.

SUKUPUOLI

5 naista

5 miestä

YRITYKSEN KOTIPAIKKA

YRITYKSEN TOIMIALA

1 Kauppa

1 Koulutus

4 Palvelut

4 Teollisuus

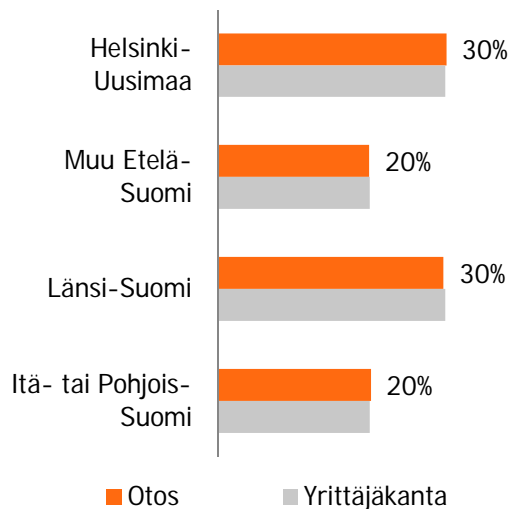
Keitä vastaajamme olivat?

Kvantitatiiviset puhelinhaastattelut, n=501

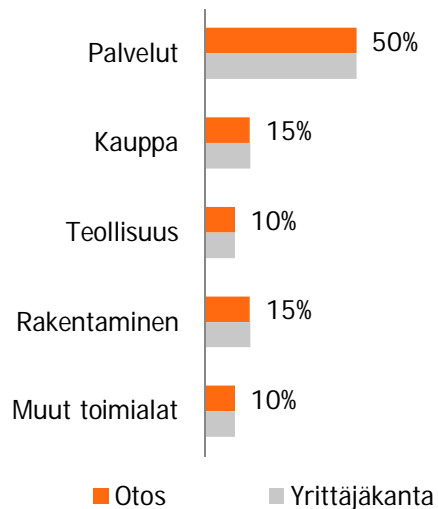
Kohderyhmä: Suomalaiset pienyrittäjät alle 10 henkilön yrityksissä ympäri Suomen.

- Otoksessa huomioitiin toimialoitainen ja alueellinen kiintiöinti yrittäjäkannan* mukaan.
- Haastatteluja tehtiin yhteensä 501 kappaletta.

YRITYKSEN KOTIPAIKKA

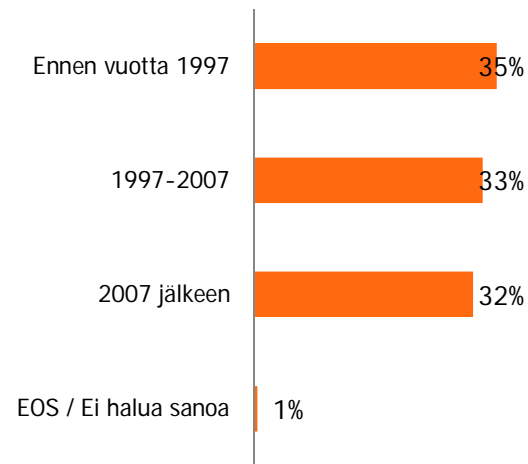

YRITYKSEN TOIMIALA

YRITYKSEN PERUSTAMISVUOSI

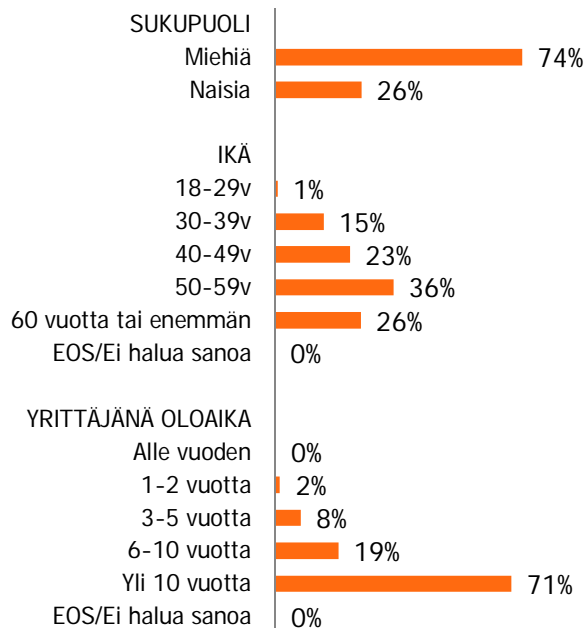
Otoksessa keskimääräinen yrityksen ikä 17 vuotta.

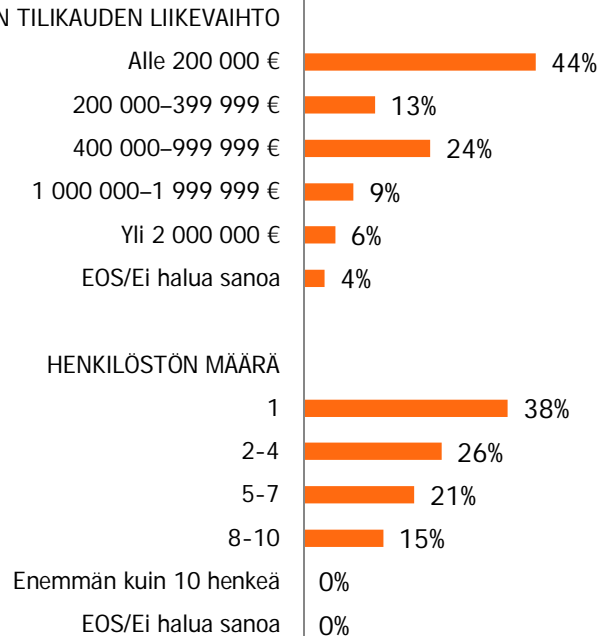
Keitä vastaajamme olivat?

Kvantitatiiviset puhelinhaastattelut, n=501

HENKILÖKOHTAISET TAUSTAT

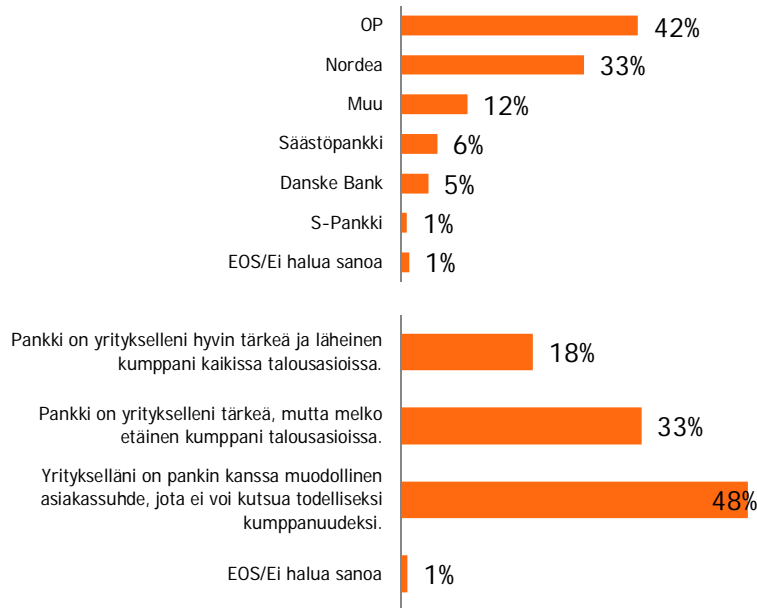
YRITYKSEN TAUSTAT

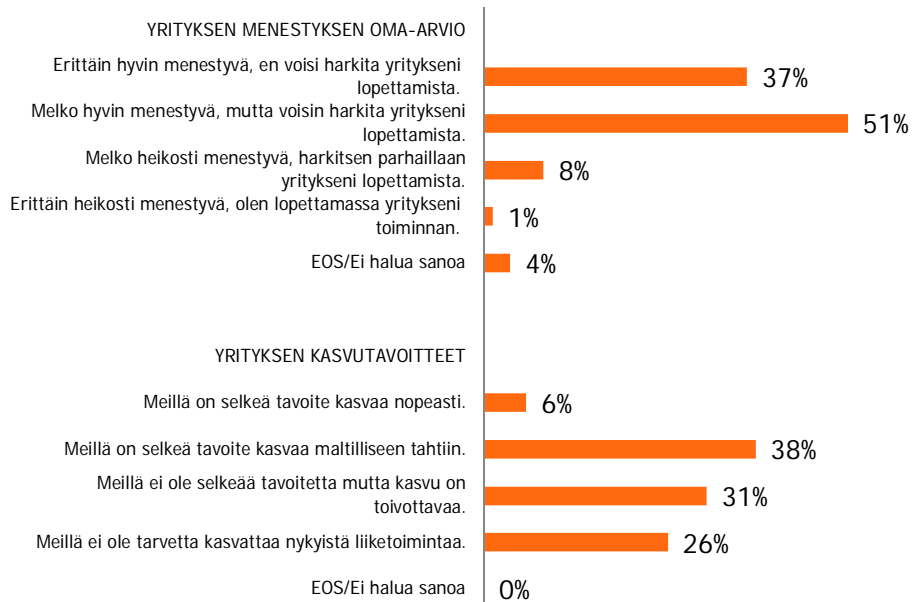
Keitä vastaajamme olivat?

Kvantitatiiviset puhelinhaastattelut, n=501

ENSISIJAISESTI KÄYTETTY PANKKI JA KOETTU PANKKISUHDE

MIELIKUVALLISET TAUSTAT: Menestymisen mittari ja kasvutavoitteet

Kiitos.

Suvituuli Tuukkanen

Strategy Director
+358 40 860 0610
suvituuli.tuukkanen@hasanpartners.fi

hasan & partners

Satu Roponen

Head of Research
+358 40 730 7243
satu.roponen@franklypartners.fi

Frankly Partners